

Біла лілея

Дмитро Ткач

(Етюд)

Маленька річечка утворила на повороті велике плесо. Тут вода майже не рухалась. Тільки зігнуті всі в один бік довгі стебла латаття свідчили про те, що вода ледь-ледь ворухиться.

Навколо стояла тиша. Ні вітру, ні співу пташини, ні навіть людського голосу, який часом лунає там, де його й не ждеш.

Я сидів на зеленому килимі моріжка біля плеса й дивився у воду. Перед моїми очима, біля ніг, було перекинуте у воді небо з рожевими пухнастими хмаринками, а в ньому — високі кучеряві дуби, стрункі і горді сосни, густі верби. З берега у воду зазирали, мов малі діти, кущі ліщини та верболозу.

Плесо здавалося бездонним, як і саме небо.

На воді лежали широкі темно-зелені листки латаття, а поміж них жовтіли голівки лілей. Ці жовті цяточки чомусь здавалися тут зайвими. Жовтий, якийсь восковий і мертвий колір не пасував до голубого плеса і буйної зелені, що була навколо.

І раптом я побачив серед жовтих одну білу лілею. Вона не стирчала, як її жовті сусідки, а вільно лежала на воді. Її зелені черенці були як добрі ласкаві руки, що обережно й турботливо тримали вінчик білих пелюсток. Кожна пелюсточка була окремо від інших, але всі разом вони утворювали таку дивовижну гармонію форм і фарб, що не можна було відірвати очей. Ця біла лілея була немов ясний вогник серед темної ночі, немов єдина зірочка в синьому небі, немов миле обличчя серед інших байдужих тобі облич.

Я дивився на білу лілею і почував, що з кожною хвилиною вона все дужче хвилює мене і нестримно вабить до себе. Серце гучно й тривожно стукотіло. Кожна жилочка гаряче пульсувала, ніби мені скинули з плечей двадцять років.

"Зірвати, зірвати квітку! — подумав я.— Нехай мої руки відчують її ніжні, як сама молодість, пелюстки. Нехай я притулю до своєї щоки оту холодну і безмірно звабливу красуню..."

Вже одяг мій лежить на березі, а я все глибше заходжу у воду.

Мої ноги заплуталися в густому куширі, в'язнуть у грузькому дні, але я йду...

Вода сягає вже до грудей, до пліч — важче стає рухатися вперед, стеблинки слизького куширю, мов гади, обвивають тіло, хапають мене за ноги, за руки, тягнуть донизу...

Але я йду.

Перед моїми очима — біла лілея, розкішна чарівна квітка, що вільно й невимушено лежить на тихій і теплій воді.

Раптом мої ноги провалюються — тут глибоко. А кушир ще дужче обплутує всього мене, ніби я потрапив у густу сітку.

Може, повернутися? Може, небезпечно отак брести вперед по незнайомому плесу?

Ні, не вернись! Я йду далі, порушую тиху гладінь води, хоч відчуваю, що по моєму тілу пробігає неприємний морозець.

Ніде нікого. Тільки — я, та вода, та слизький кушир, що немов шупальцями обмацує моє тіло.

Нарешті я біля квітки. Ось вона, біла лілея!

Зараз я простягну руку, потягну квітку до себе, і нічого не лишиться на воді. Тут буде так пусто, ніби ніколи й не існувало цього живого вогника. А біла лілея буде в мене на долоні, я обережно винесу її на берег і...

І тут мене вжалила думка:

"А для кого?"

Так-так, для кого я її винесу на берег? В чиї руки передам оцю пишну, ніжнолисту, живу, трепетну красуню? Чи варто зривати її тільки для того, щоб самому втішатися цією дивовижною вродою?

Ні, вона жде інших рук — молодих, гарячих і дужих. Вона жде, щоб її цілували не мої, а інші губи — полум'яні й трепетні.

Я повернув назад до берега. Кволо, повільно одягнувся і пішов геть, заглиблений у свою самотність.

Зненацька веселий дзвінкий сміх і розмова вивели мене з самозабуття. Йшли двоє — хлопець і дівчина.

— Он наша лілея! — вигукнула дівчина.

— Глянь! Вчора вона ще тільки розпускалася, а сьогодні вже зовсім розквітла,— відповів їй хлопець.

— Зірви її для мене! — знову пролунав дівочий голос. □ Кущі й дерева ховали мене від очей цих молодих людей, а мені їх було добре видно.

Юнак сильними красивими рухами скинув з себе одяг, лишився тільки в плавках, що підкреслювали, відтіняли його туге бронзове тіло.

Це тіло майнуло в повітрі, сколихнуло воду і легко попливло до квітки.

Хлопець не роздумував, як я, він занурився у воду і зірвав лілею під самий корінь, а потім, хлюпаючись та сміючись, виліз на берег. Дівчина, захоплена красою його тіла, блиском його очей, підбігла до нього, взяла квітку в руки і притиснула її до щоки.

Та хлопець, граючись, знову забрав у своєї коханої білу лілею, відірвав зайве стебло і причепив квітку до дівочих кіс. Лілея закрасувалася, забіліла у волоссі дівчини ще дужче, ніж на воді.

"Це їхня квітка,— подумав я,— і як добре, що я її не зірвав!" Хлопець і дівчина пішли. Я ще довго чув їхню розмову, їхній сміх. На голові у дівчини, мов зоря, ясніла біла лілея. Мені було і сумно, й радісно.